

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ**

для здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»
спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність» («Підприємництво та торгівля»)
ОПП «Митна та біржова справа»

Київ – 2024

УДК 334.72:005.21(072)
С 833

Укладачі: *О.В. Чумак* – проф., д.е.н.;
Л.І. Долгова – доц., к.е.н.;
М.В. Левіна – к.е.н..

Рецензент *О.С. Борисенко* – канд. екон. наук, доцент
(Національний авіаційний університет)

Затверджено Науково-методично-редакційною радою
Національного авіаційного університету
(протокол № 4/24 від 12.04.2024 р.)

Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур: методичні рекомендації до виконання курсової роботи / С 833 Укл. Чумак О.В., Долгова Л.І., Левіна М.В.. Київ.: НАУ, 2024. 45с.

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур» містять методичні вказівки щодо виконання завдання з курсової роботи, умови написання та захисту, рекомендовану літературу; призначені для здобувачів вищої освіти спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (Підприємництво та торгівля) ОС «Бакалавр» усіх форм навчання ОП «Митна та біржова справа».

© НАУ 2024 рік
© Чумак О.В.,
© Долгова Л.І.,
© Левіна М.В.

ВСТУП

Сучасні умови здійснення господарської діяльності вимагають ефективного управління не лише операційною, а й стратегічною діяльністю. Турбулентне зовнішнє середовище та нестійкі процеси внутрішнього розвитку бізнес-структур зумовлюють потребу передбачати та враховувати низку стратегічних управлінських інструментів. Забезпечення ефективного розвитку підприємницьких структур передбачає формування та імплементацію дієвої системи стратегічного управління.

Дисципліна «Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур» спрямована на формування у бакалаврів сучасного наукового та практичного світогляду і системи глибоких спеціальних знань про економічні, організаційні та технологічні механізми в управлінні. Курсова робота є важливим етапом освітньої підготовки та атестації здобувачів, які вивчають дисципліни, що формують основу розуміння домінуючих тенденцій, особливостей та механізмів стратегічного управління діяльністю підприємницьких структур.

Окремим модулем вивчення навчальної дисципліни «Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур» здобувачами вищої освіти «бакалавр» освітньо-професійної програми «Митна та біржова справа» є курсова робота (КР), яка виконується у восьмому семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань та вмінь, набутих здобувачем у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни. Курсова робота виконується здобувачами з метою поглибленого і творчого використання знань, отриманих в ході лекційних та практичних занять.

Виконання курсової роботи – одна із форм самостійної роботи здобувачів при опануванні освітніми компонентами. Курсове дослідження передбачає вивчення фахової літератури (в тому числі зарубіжної) з обраної теми, розвиток самостійного мислення, формування вміння на науковій основі аналізувати явища у сфері стратегічного управління діяльністю підприємницьких структур й формувати висновки для майбутньої практичної діяльності.

Виконання курсової роботи і підготовка до її захисту включають: вибір теми; підбір необхідної літератури; складання

робочого плану; аналіз літератури, збір і обробку статистичних даних; написання курсової роботи, формулювання основних висновків; оформлення курсової роботи; подання курсової роботи науковому керівнику на рецензування; захист курсової роботи.

Теми курсових робіт пропонуються здобувачам відповідно до робочої програми й наукової тематики кафедри економіки та бізнес-технологій з урахуванням наукових інтересів здобувачів на матеріалах конкретного підприємства, незалежно від його організаційно-правової форми. У процесі написання КР здобувачам необхідно глибше, ґрунтовніше і конкретніше вивчити одну із тем навчальної дисципліни. Також написання курсової роботи має допомогти формуванню креативного мислення здобувача щодо окремої проблеми, закріпити навички збору, аналізу та тлумачення літературних джерел, вміння формулювати висновки та пропозиції.

По завершенню виконання і захисту курсової роботи здобувач повинен набути таких **результатів навчання** (в сукупності з іншими освітніми компонентами):

- Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях (ПРН 1).

- Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (ПРН 5).

- Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати (ПРН 7).

- Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці (ПРН 11).

- Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур (ПРН 12).

- Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності (ПРН 14).

- Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів (ПРН 17).

У результаті виконання та захисту курсової роботи здобувач повинен набути таких **компетентностей** (в сукупності з іншими освітніми компонентами):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК).

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6).

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість (ЗК 8).

Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності (ФК 1).

Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур (ФК 2).

Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (ФК 4).

Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (ФК 7).

Для успішного виконання та захисту курсової роботи, здобувач повинен знати:

- теоретичні засади явищ, процесів та об'єктів з обраної теми (основні поняття й категорії, характеристики бізнес-процесів та управлінських інструментів, існуючі наукові доробки та загальновідомі точки зору на предмет дослідження);

- динаміку, закономірності, тенденції щодо предмету дослідження за обраною темою на підприємстві та галузі;

- зарубіжний досвід організації процесів оцінки та стратегічного управління діяльністю підприємницьких структур.

У результаті виконання та захисту курсової роботи здобувач повинен вміти:

- використовувати знання, отримані при вивченні фундаментальних та дисциплін професійного спрямування (бізнес-планування та бюджетування, управління підприємницькою

діяльністю, інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами, бізнес-діагностика та корпоративна аналітика, управління ризиками);

- аналізувати і оцінювати провідний зарубіжний досвід та застосовувати його до проблем обраної теми дослідження;

- самостійно виконувати розрахунки, пов'язані з аналізом, оцінкою та обґрунтуванням методів й інструментів стратегічного управління;

- виявляти проблемні ситуації процесу стратегічного управління діяльністю підприємницьких структур з урахуванням особливостей функціонування окремих підприємницьких структур;

- обґрунтовувати організаційно-управлінські заходи щодо підвищення ефективності стратегічного управління.

Курсова робота є самостійним науковим дослідженням здобувача і виконується під науковим керівництвом викладача, який надає методичну допомогу при підготовці курсової роботи: коригує та затверджує план роботи, консультує із важливих проблемних питань, перевіряє та рецензує її зміст, а також робить висновок про рівень готовності курсової роботи до захисту.

Основними етапами виконання курсової роботи є такі:

1. Вибір теми роботи та об'єкту дослідження.

2. Підбір й огляд літератури за темою дослідження (дозволяється використовувати наявні ресурси з різних інформаційних платформ), проте більш доцільними є наукові роботи вітчизняних і зарубіжних вчених.

3. Формування предмету, об'єкту, мети та завдань дослідження, очікуваних результатів та узгодження цього з керівником.

4. Написання, друк і перевірка науковим керівником першого варіанту тексту курсової роботи з дотриманням усіх вимог щодо оформлення роботи. Допускається поетапне написання, тобто подання на перевірку науковому керівнику окремих розділів роботи.

4. Доопрацювання тексту курсової роботи з урахуванням зауважень і рекомендацій наукового керівника.

5. Підготовка відгуку наукового керівника на курсову роботу.

6. Підготовка доповіді та презентаційного матеріалу для захисту.

7. Захист курсової роботи.

Курсова робота має відповідати таким узагальненим вимогам:

- містити аналіз досліджуваної проблеми;
- мати достатні для розкриття теми розрахунки;
- містити пропозиції щодо удосконалення стратегічного управління діяльністю підприємницьких структур або його окремою складовою на об'єкті дослідження;
- мати відповідне вимогам оформлення;
- бути виконаною і поданою на кафедру економіки та бізнес-технологій у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Курсова робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, виконана без дотримання затвердженого плану, а також яка не містить матеріалів дослідження проблеми на реальному підприємстві, до захисту не допускається і повертається здобувачу на доопрацювання.

ВИБІР ТЕМИ ТА ОБ'ЄКТА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тему курсової роботи пропонується здобувачеві обирати самостійно, враховуючи пропозиції кафедри з поданого переліку, виходячи з наукових інтересів (зацікавленість певною проблемою, досвід аналізу конкретних бізнес-процесів на підприємстві чи безпосередня робота на підприємстві, вже виконані наукові дослідження тощо). Курсові роботи з даної дисципліни повинні виконуватися на матеріалах конкретних підприємницьких структур, тому одночасно з вибором теми визначається об'єкт, на матеріалах якого буде виконуватися робота. Це може бути підприємство приватної форми власності, що є юридичною особою і має самостійну звітність та може інформаційно забезпечити виконання курсової роботи. Орієнтовна тематика курсових робіт розроблена на основі навчальної програми дисципліни «Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур» та включає такі рекомендовані теми:

1. Формування і реалізація операційної (виробничої) стратегії підприємства.
2. Стратегічне управління економічним потенціалом підприємства.
3. Стратегічне управління якістю на підприємстві.

4. Конкурентна стратегія підприємства і оцінка її ефективності.
5. Розробка стратегії розвитку діяльності підприємства
6. Формування та реалізація стратегії ресурсозбереження підприємства.
7. Стратегічне управління господарською діяльністю підприємства
8. Формування та реалізація фінансової стратегії на підприємстві.
9. Формування та реалізація стратегії маркетингової діяльності підприємства.
10. Формування стратегії управління персоналом підприємства.
11. Стратегічний контроль в управлінні підприємством.
12. Стратегічне управління енергетичною ефективністю підприємства.
13. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління підприємством.
14. Реалізація стратегічних змін при впровадженні нової стратегії підприємства.
15. Стратегічне управління проектами підприємства.
16. Стратегія управління ризиками підприємства.
17. Стратегія розробки та реалізації цінової політики підприємства.
18. Розробка стратегічного набору підприємства в умовах невизначеності.
19. Фінансово-економічний механізм стратегічного управління підприємством.
21. Формування стратегії антикризового управління підприємством.
22. Стратегічне планування розвитку підприємства.
23. Стратегічні напрями екологічного розвитку на підприємстві.
24. Стратегічне управління ресурсними потоками підприємства.
25. Стратегії забезпечення сталого економічного зростання підприємства.
26. Стратегічне управління логістичним забезпеченням підприємства.
27. Стратегічне управління економічною безпекою підприємства.
28. Стратегія розвитку підприємства в рамках

зовнішньоекономічної діяльності.

29. Управління реалізацією стратегії на підприємстві.

30. Розробка функціональних стратегій підприємства, проблеми їх взаємодії.

За погодженням із науковим керівником здобувач може запропонувати тему курсової роботи в межах дисципліни «Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур», що не є врахованою у даному переліку, при належному обґрунтуванні доцільності її дослідження (відповідно до власних науково-дослідницьких інтересів та можливостей отримання необхідної інформації на об'єкті дослідження). Крім того, здобувач може розширити або звужити тему роботи, узгодивши це із науковим керівником. У такому випадку обрана здобувачем і погоджена з науковим керівником тема курсової роботи затверджується на засіданні кафедри економіки та бізнес-технологій. Якщо тема курсової роботи не затверджена, робота не приймається до захисту. Не допускається виконання здобувачами двох курсових робіт однієї тематики із використанням матеріалів одного підприємства.

ПІДБІР ЛІТЕРАТУРИ, ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ЇХ ОПРАЦЮВАННЯ

Відповідно до обраної теми здобувач самостійно або за рекомендацією керівника опрацьовує відповідні законодавчо-нормативні акти (Закони України, Постанови уряду, а при її необхідності законодавство інших країн), галузеві стандарти, а також добирає необхідні наукові джерела – монографії, публікації у наукових журналах, інших періодичних виданнях, інформаційних бюлетенях, звітів науково-дослідних робіт, дисертаційних робіт та авторефератів дисертацій, доповідей науково-практичних конференцій (використання навчальної літератури – підручників, посібників не рекомендовано). Таку роботу варто розпочати із бібліографічно-інформаційного відділу та електронними ресурсами бібліотеки Національного авіаційного університету, Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>, зокрема розділу «Наукова періодика»), інших бібліотек. При підборі літературних джерел рекомендується звернути увагу на наукові

дослідження професорсько-викладацького складу випускової кафедри економіки та бізнес-технологій Національного авіаційного університету.

Список використаної літератури, тобто джерел, на які автор посилається в основній частині курсової роботи, подають в алфавітному порядку (не менше 25 джерел) після висновків, починаючи з нової сторінки. У відповідних місцях основного тексту курсової роботи, де використовується запозичений текст, мають бути посилання на джерела, дотримані правила цитування, відповідно до нормативних вимог. Згідно чинного законодавства, переписування тексту літературних джерел без посилань на автора або без творчого опрацювання не допускається.

Під час написання текстової частини курсової роботи варто додержуватися такої послідовності викладення підготовленого матеріалу: логічності, структурності, послідовності, креативності, грамотності (орфографії та стилістики). Здобувач творчо опрацьовує, систематизує теоретичний матеріал, здійснює критичний аналіз виявлених підходів та точок зору і, на основі цього, виробляє свій варіант вирішення проблеми, або приєднується до відомої, але найбільш оригінальної, на думку здобувача, точки зору. Зарубіжний досвід доцільно оцінювати через призму можливостей його адаптації до умов діяльності вітчизняних підприємств.

СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Після вивчення законодавчих, нормативних документів та літературних джерел здобувач складає попередній план курсової роботи з переліком питань, що розкривають зміст теми, який в процесі подальшого вивчення теоретичних та практичних аспектів обраної теми конкретизується, доповнюється, деталізується.

Зібраний, проаналізований та опрацьований матеріал здобувач розподіляє між окремими частинами курсової роботи відповідно до її логічної структури. Зміст кожного розділу має відповідати назві розділу та темі всієї роботи. Загальний обсяг курсової роботи має складати 35-40 сторінок. Розроблений план подається здобувач науковому керівнику для затвердження.

Структура курсової роботи має містити:

- *титульна сторінка*;
- *зміст*;
- *перелік умовних позначень* (у разі потреби);
- *вступ* - рекомендований обсяг 2-3 сторінки;
- *розділ 1* має містити 2-3 питання, рекомендований обсяг 10 сторінок;
- *розділ 2* має містити 2-3 питання, рекомендований обсяг 10-12 сторінок;
- *розділ 3* має містити 2-3 питання, рекомендований обсяг 10-12 сторінок;
- *висновки* з виконаної роботи стосовно конкретного підприємства; рекомендований обсяг 2-3 сторінки;
- *список використаної літератури*, оформленої за сучасними вимогами до бібліографічного опису;
- *додатки* (у разі потреби).

Деталізуємо підходи при написанні структурних підрозділів курсової роботи.

Титульна сторінка (зразок наведено у додатку А).

Зміст подають на початку курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів, зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаної літератури, додатків. Варіант орієнтовного плану курсової роботи наведено у додатку Б.

Вступ – у ньому повинно відображатися:

1) актуальність обраної теми (на основі аналізу сучасного стану проблеми в даній науковій галузі й огляді вже відомих напрямків вирішення проблеми обґрунтовують актуальність);

2) рівень її теоретичного та практичного опрацювання вченими;

3) мета та завдання, які необхідно вирішити під час виконання роботи (не слід формулювати мету як «дослідження...», «вивчення...», «аналіз...»; мета роботи повинна конкретно вказувати на те, що вирішується в курсовій роботі та в залежності від цілі курсової роботи формулюватись як «розробка», «обґрунтування»),

4) визначається предмет і об'єкт дослідження.

Об'єкт дослідження. Об'єкт – це досліджуваний процес або явище. Об'єктом дослідження повинні бути підприємства, за інформаційними даними яких виконується курсова робота.

Предмет дослідження. Предмет – це те, на що скеровується увага під час дослідження, й перебуває в межах об'єкта. Вказується основна проблема або коло проблем, які досліджуються в роботі.

5) Методи дослідження. Дослідження повинні ґрунтуватися на загальнонаукових методах пізнання; індукції, дедукції, узагальнення, аналізі та синтезі, абстрагуванні, системно-структурному підході до вивчення економічних явищ і процесів. Широко повинні використовуватися методи групування, побудова взаємозв'язків явищ, моделювання управлінських процесів тощо. Включають використані методи стратегічного управління.

б) зазначається структура та обсяг роботи, кількість рисунків, таблиць, використаних літературних джерел та додатків.

Розділ 1 містить огляд сучасного стану дослідження обраної теми, який здійснюється в ході огляду наукової літератури, нормативно-правової бази, оцінюються наявні теоретичні підходи зі стратегічного управління, наукові точки зору та надається їм обґрунтування; визначається найбільш прийнятний підхід щодо подальшого використання конкретних теоретичних розробок, рекомендацій в курсовій роботі. Це дозволяє:

- узагальнити теоретико-методологічні засади обраної проблеми, визначають основні концепції, методи, принципи стратегічного управління;

- систематизувати підходи до визначення сутності та змісту базових понять, що входять до понятійно-категоріального апарату досліджуваної проблеми стратегічного управління;

- вивчити та висвітлити зарубіжний та вітчизняний досвід з проблеми, що є предметом дослідження зі стратегічного управління.

Розділ 2 базується на проведенні комплексних аналітичних досліджень предмета та об'єкта аналізу у різні періоди, вивченні чинників, які визначають стан предмета та об'єкта дослідження. У розділі проводиться стратегічний аналіз чинників зовнішнього середовища, які впливають на діяльність підприємства, а також аналіз внутрішніх сильних і слабких сторін підприємства:

1. Аналіз зовнішнього середовища підприємства припускає: наявність і надійність постачальників ресурсів, джерела капіталу, коло споживачів, основні закони і державні органи, що впливають на підприємство, рівень конкуренції, а також економічне і

політичне оточення, соціальні, ринкові, технологічні фактори. Результатом аналізу зовнішнього середовища повинно стати виділення загроз та можливостей підприємства.

2. Аналіз внутрішнього середовища підприємства включає: маркетингову діяльність, виробництво (динаміку витрат, рівень технічної оснащеності), фінанси (динаміка валового і чистого прибутку, основних фондів, оборотного капіталу, фінансових витрат), аналіз персоналу. Результатом оцінки стану внутрішнього середовища повинно бути виділення сильних та слабких сторін підприємства.

На основі проведеного аналізу необхідно виявити зовнішні і внутрішні проблеми підприємства, які заважають підприємству в досягненні його стратегічних цілей. Всі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми, повинні супроводжуватися поясненням і висновками, які дозволяють визначити сутність економічних процесів, що відбуваються на підприємстві, їх особливості, тенденції.

Узагальнюючим результатом першого і другого підпунктів повинна стати побудова стратегічного балансу і матриці SWOT-аналізу (приклад в Додатку В). Потім слід виділити основну проблему підприємства, яка заважає в досягненні генеральної стратегічної мети. Також у даному пункті слід визначити конкурентні переваги підприємства та продукції. Рекомендується використання: методу бенчмаркінга, методу ланцюжка цінностей, визначення КФУ підприємства по методиці Р. Гранта, розрахункові методи і т. п.

Приклад назви пунктів розділу 2 (можна використати для усіх тем):

2.1 Аналіз зовнішнього середовища підприємства.

2.2 Аналіз внутрішнього середовища підприємства.

2.3 Конкурентні переваги підприємства в стратегічному управлінні.

У розділі 3 аналізуються основні шляхи впровадження та реалізації стратегії чи стратегічних напрямів. Залежно від теми курсової роботи в цьому розділі розробляється й обґрунтовується комплекс організаційних, технічних і економічних заходів та пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності господарської діяльності підприємства згідно обраних напрямів

стратегічного розвитку, зважаючи на вплив чинників зовнішнього і внутрішнього середовища. Розроблений комплекс заходів формується у вигляді стратегії подальшого розвитку підприємства з відповідним економічним обґрунтуванням. В основі формування стратегічних альтернатив та вибору перспективних стратегій підприємства та його стратегічних бізнес одиниць має бути застосування матричного інструментарію. Сформований стратегічний портфель підприємства може бути представлений до прикладу, у формі піраміди стратегій (по А.А. Томпсону і Дж. Стрікленду) або у вигляді стратегічного куба. Сформулювати рекомендації до використання розглянутої стратегії. Оцінку характеру стратегічного портфеля підприємства бажано провести з використанням методу SPACE (приклад в Додатку В). За вибором здобувача вищої освіти при стратегічному плануванні можуть бути використані й інші методи (з обов'язковим обґрунтуванням особливостей і доцільності їх застосування, приклад в Додатку В).

У висновках формулюються основні найбільш важливі та практичні результати дослідження, що повинні відповідати розв'язанню поставлених завдань. Висновки повинні бути послідовними, логічними, мати відповідне викладення результатів дослідження, що відповідають завданням, які були поставлені у вступі, а також повинна бути дана узагальнююча оцінка отриманих результатів.

Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку, в кінці списку розміщуються також в алфавітному порядку публікації, написані іноземною мовою. Перелік використаних джерел повинен бути оформлений згідно вимог, які представлені в додатку Д.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги. Курсова робота подається у друкованому вигляді (набраною на комп'ютері) на одному боці сторінок білого стандартного паперу формату А-4 (210-297 мм) з дотриманням стандартних вимог: верхнє, нижнє поле – не менше 20 мм, правє – не менше 10 мм, лівє – не менше 30 мм.

Загальний обсяг роботи повинен містити 35-40 сторінок рукописного тексту через 1,5 інтервал, включаючи перелік

літературних джерел, таблиці та рисунки. Шрифт - Times New Roman, розмір шрифту – 14, інтервал між рядками – 1,5, абзац – 1,25. До загального обсягу роботи не входять додатки, при цьому сторінки нумеруються.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи, кожний з яких повинен мати заголовок відповідно до плану роботи.

Заголовки структурних частин курсової роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами, заголовки підрозділів маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Кожну структурну частину курсової роботи потрібно розпочинати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, таблиць, малюнків, формул подають арабськими цифрами (не вказуючи номер). На титульній сторінці номер сторінки не ставиться. На наступних сторінках номер проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Зразок оформлення таблиці наведений в додатку Е.

Першою в курсовій роботі вважається титульна сторінка. На другій за титульною сторінкою подається зміст курсової роботи. Він містить назви та номери початкових сторінок вступу, всіх питань роботи, висновків, списку використаних джерел, додатків тощо.

Вступ до курсової роботи розпочинається з 3-ої сторінки.

Мова курсової роботи – українська, стиль викладу – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок; послідовність – логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів з літературних джерел неприпустиме.

Ілюстрації (таблиці, рисунки, інші графічні матеріали) розміщуються одразу після посилання на них у тексті (або на наступній сторінці) і повинні мати заголовки чи підписи, а також нумерацію арабськими цифрами – або наскрізну, або пов’язану з номером питання (зразок оформлення наведено в додатку Додаток Е). Ілюстрації і таблиці, що розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом “Рис...”, що ставиться внизу, під рисунками і нумерують наскрізно в межах всієї роботи, за винятком тих, що подані в Додатках. Знак “№” при цьому не ставиться. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (текст під рисунком).

Цифровий матеріал повинен оформлятися у вигляді таблиць. Таблиці нумерують в межах всієї курсової роботи або в межах розділу. Слово “Таблиця” та її номер ставлять в один рядок у правому кутку, в наступному рядку подається назва таблиці, розміщують над таблицею по центру. Слово “Таблиця” і назву починають з великої літери. Назву не підкреслюють і не виділяють жирним шрифтом.

Заголовки стовпчиків таблиць повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, – якщо вони є самостійними.

У таблицях слід обов’язково зазначати одиниці вимірювання. Якщо всі одиниці вимірювання є однаковими для всіх показників таблиці, вони наводяться після заголовку над таблицею справа. Одиниці вимірювання мають наводитися відповідно до стандартів. Чисельні величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

У разі перенесення частини таблиці на іншу сторінку пишуть слова “Продовження табл. 4.2” з правого боку сторінки.

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують також наскрізно в межах роботи. Номери формул пишуть біля правого боку аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад “...за допомогою формули (7):”. Пояснення символів і числових коефіцієнтів потрібно подати безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту наводять з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче від кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаку рівності (=) або після знаків “плюс”(+) , “мінус” (-), “добуток” (×), і “ділення” (:).

Під час написання курсової роботи здобувач повинен

посилатися на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться в курсовій роботі, або на ідеях і висновках яких ґрунтується розробка проблеми, що розглядається. Такі посилання дають змогу відшукати документи та перевірити достовірність процитованого документу, дають необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Якщо у роботі наведено цифровий матеріал, то також робиться посилання на джерело. Посилання на літературні джерела слід зазначити по тексту курсової роботи у квадратних дужках. Наприклад, [12, с.58] – означає: 12 – порядковий номер джерела, позначеного у списку літератури; 58 – сторінка з цього джерела.

Посилання в тексті курсової роботи слід починати порядковим номером за переліком посилань, виділених двома квадратними дужками, наприклад, “... у працях [1-5]...”, або “... у дослідженнях [2, 8]...” тощо.

Допускається наводити посилання на джерела у виносках знизу сторінки, при цьому оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком літератури із зазначенням номеру.

Наприклад, цитата в тексті: “... організації повинне відповідати стратегії, обраній фірмою...” [8, с. 293].

Посилання на ілюстрації супроводжуються порядковим номером ілюстрацій, наприклад “... на рис.5.1”.

Посилання на формули супроводжуються порядковим номером формули у дужках, наприклад “... у формулі (2.1)”.

На всі таблиці курсової роботи повинні також бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” в тексті пишуть скорочено, наприклад:

“...в табл. 3.1”. У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово “дивись”, наприклад, “див. табл. 3.2”.

Список використаних джерел наводиться відповідно до ДСТУ 8302:2015 «інформація та документація. бібліографічне посилання. загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40) ” (додаток Д).

Додатки оформляються як продовження курсової роботи і розміщуються у порядку посилань у тексті курсової роботи. Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен

мати заголовок, розміщений угорі і написаний (надрукований) малими літерами (перша літера – велика). Над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток __” і літера, що означає номер додатку (приклад: Додаток Б). Якщо додаток займає більше однієї сторінки, необхідно в правому кутку кожної наступної сторінки зазначити Продовження 1 (2...) додатку Б.

Важливе значення має оформлення роботи, яке характеризує окремі якості виконавця як майбутнього фахівця. Курсова робота подається на кафедру в папці та обов’язково підписана здобувачем.

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконану курсову роботу у визначений графіком термін подається науковому керівнику на перевірку. Курсова робота захищається згідно з графіком навчального процесу за умови отримання позитивної рецензії наукового керівника.

Під час захисту роботи здобувач повинен коротко доповісти суть проведеного дослідження, розкрити зміст теми, продемонструвати знання спеціальної літератури і проблемних питань досліджуваної теми, показати вміння зробити комплексну оцінку стану досліджуваної проблеми в організації діяльності підприємства – об’єкті дослідження, а також вміння робити власні висновки і вносити пропозиції щодо удосконалення стратегічного управління підприємницькою діяльністю. Під час захисту здобувач повинен дати відповіді на запитання щодо змісту та результатів курсової роботи. Відповіді слід давати коротко, мотивовано, змістовно.

При визначенні оцінки за курсову роботу враховують низку важливих показників, а саме:

- актуальність обраної теми курсової роботи;
- чіткість формулювання мети і завдань дослідження;
- структура і логіка побудови змісту роботи;
- якість теоретико-методологічного аналізу проблеми;
- наявність огляду наукових джерел;
- правильність і повнота виконання поставлених завдань;
- правомірність одержаних результатів;
- змістовність зроблених узагальнень і висновків;
- наявність наукової новизни;

- дотримання чинних вимог до оформлення роботи;
- змістовність доповіді здобувача про основні результати дослідження.

Здобувач, який не захистив курсову роботу, до складання іспиту з дисципліни «Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур» не допускається. Курсові роботи, подані з порушенням встановлених термінів або оцінені на захисті як незадовільні, відносяться до академічної заборгованості здобувача з курсу, і питання про її ліквідацію вирішуються у встановленому порядку.

Оцінювання виконаної курсової роботи з дисципліни «Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур» здійснюється в балах (витяг з робочої навчальної програми «Стратегічне управління діяльністю підприємницьких структур», індекс НБ-6-076-2/22-2.1.26) відповідно до табл. 1.

Таблиця 1

Структура оцінювання курсової роботи

Модуль №2	Максимальна кількість балів
Вид навчальної роботи	
Виконання курсової роботи	60
Захист курсової роботи	40
Виконання та захист курсової роботи	100

Оцінка у балах за виконання та захист курсової роботи перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 2).

Таблиця 2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Підсумкова оцінка, отримана здобувачем за результатами виконання та захисту курсової роботи, крім відомості модульного контролю, заноситься також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: 92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E тощо.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Стратегічне управління діяльністю
підприємницьких структур»

на тему « _____ »

Виконав (ла):

здобувач ОС «бакалавр»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
ОПП «Митна та біржова справа»

_____ курсу _____ групи _____ **І.І. Іванов**
(підпис)

Науковий керівник:

к.е.н., доцент _____ **Л.І. Долгова**
(підпис)

Оцінка за національною шкалою _____

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

*Приклад плану курсової роботи на тему
«Стратегія управління ризиками підприємства»*

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

1.1 Сутність та економічний зміст ризиків підприємства

1.2. Ризик-менеджмент в системі стратегічного управління

1.3. Теоретичні підходи до розробки стратегії управління ризиками підприємства

РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИКО-ДОСЛІДНИЦЬКІ ВИМІРИ ВПЛИВУ
ЧИННИКІВ НА КОКУРЕНТНІ ПЕРВАГИ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Аналіз зовнішнього середовища підприємства

2.2 Аналіз внутрішнього середовища підприємства

2.3 Конкурентні переваги підприємства в стратегічному управлінні

РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Методичний інструментарій складання стратегії управління ризиками

3.2. Розробка стратегії управління ризиками підприємства

3.3. Формування стратегічного портфелю та рекомендації із реалізації стратегії управління ризиками

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

SWOT-аналіз ПрАТ «Оболонь»

<p>Сильні сторони</p> <ol style="list-style-type: none">1. Високий рівень кваліфікації персоналу2. Висока технічна оснащеність3. Широкий асортимент продукції4. Налагоджені канали збуту5. Введення нової технологічної лінії6. Відмінна впізнаваність продукції	<p>Слабкі сторони</p> <ol style="list-style-type: none">1. Високі витрати на виробництво2. Низька оплата праці3. Відсутність системи заохочення працівників4. Недоліки в стратегічній діяльності5. Жорстка конкуренція на ринку6. Брак фінансових ресурсів
<p>Можливості</p> <ol style="list-style-type: none">1. Підвищення якості виробництва за рахунок нових технологій2. Розширення каналів збуту3. Підвищення рівня продуктивності праці4. Зацікавленість іноземних партнерів у співробітництві та інвестуванні5. Вихід на нові ринки (сегменти)6. Рух в бік більш привабливих стратегічних груп	<p>Загрози</p> <ol style="list-style-type: none">1. Поява конкурентів2. Збільшення акцизних зборів3. Зниження попиту в зв'язку зі зниженням доходів населення4. Зміни в потребах та смаках споживачів5. Соціально-політична нестабільність6. Високий рівень інфляції

Продовження додатку В

Модель М. Портера для ПрАТ «Оболонь»

Конкурентна сила за М. Портером	Оцінка впливу (1-10)	Значення для підприємства
Внутрішньогалузева конкуренція	7 (середній)	Внутрішньогалузева конкуренція є високою. На ринку присутня велика кількість брендів, які досягли значного успіху, проте він менший, ніж у ПрАТ «Оболонь»
Загроза появи нових гравців	6 (середній)	На ринку з'являються нові гравці. Однак лояльні клієнти навряд чи перейдуть на нових гравців.
Загроза появи заміників	8 (високий)	На ринку існує велика кількість аналогічних напоїв, тому загроза висока
Ринкова влада постачальників	4 (низький)	Основні інгредієнти видобуваються на місці (вода), інші – надходять з підприємств, що входять до корпорації «Оболонь»
Ринкова влада споживачів	3 (низький)	Кінцеві споживачі не мають впливу на компанію. Спостерігається висока лояльність кінцевих споживачів до бренду, тому загроза з боку цієї сили є мінімальною

Продовження додатку В

Узагальнення результатів PEST-аналізу ПрАТ «Оболонь»

Фактори макро-середовища	Стан фактору	Тенденції розвитку фактору	Характер впливу	Ступінь впливу	Можливі дії підприємства
Політичні фактори 1. Орієнтація на ринкове регулювання економіки	Ринкове регулювання економіки	Мінімальний вплив держави	+ можливості щодо вибору сфери господарської діяльності	+4	Розробка нових напрямів діяльності
2. Створення в органах державної влади угруповань	Значна кількість державних угруповань	Вплив угруповань на	+ можливості покращення політичного курсу країни	+3	Участь представників підприємства в політиці
3. Політика держави в підготовці кадрів	Недостатня кількість кадрів	Зростання пропозиції спеціалістів на ринку праці	+ підготовка більшої кількості кадрів	+1	Інвестування в студентську молодь
Економічні фактори 1. Рівень інфляції	5% на місяць (значний)	Можлива стабілізація	- знецінення грошей + отримання обігових грошей	+2	Підвищення купівельної спроможності заощаджень
2. Скорочення доходів населення	12% за останній квартал	Тенденції невизначені	- зниження попиту на продукцію	+4	Скорочення обсягу виробництва
3. Дефіцит державного бюджету	Скорочення	Можливість підвищення дотацій	- скорочення дотацій + можливість надання дотацій	+2	Соціальні програми
...

Продовження додатку В

Привабливість ринку	Висока 1,00		35% Безалкогол ьні напої	43% Слабоалкогол ьні напої
	Середня 0,67			
	Низька 0,33	22% Мінеральні і питні води		
	0	Низька 0,33	Середня 0,67	Висока 1,00
Конкурентоспроможність товарної групи				

Рис. 2.10. Матриця MsKinsey для ПрАТ «Оболонь»

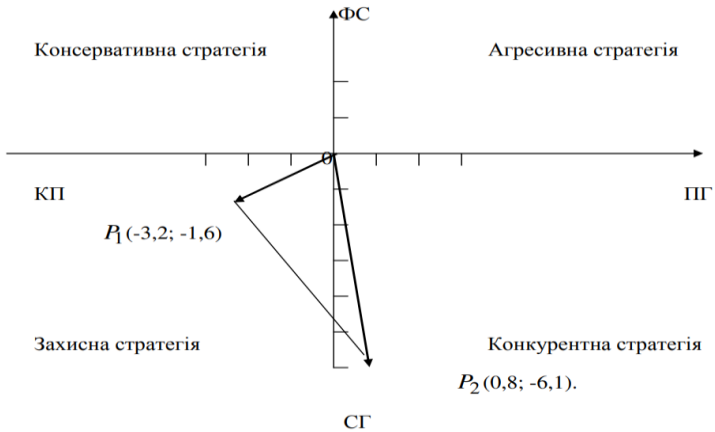

Рис. 3.1. Трикутник рекомендованих стратегій за методикою SPACE

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	Книги
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автора	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автора	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укראгропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжєвського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Инфузории. Вып. 1. Суктории (<i>Ciliophora, Suctorea</i>) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.

За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем Є. В. Основы фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
	Частина видання
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91

Статті фахових періодичних видань	<p>Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. <i>Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка</i>. 2013. Вип. 148. С. 31–34.</p> <p>Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. <i>Агросвіт</i>. 2016. № 6. С. 23–28.</p> <p>Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. <i>Вісник ЖНАЕУ</i>. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58.</p> <p>Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i>. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.</p>
	Електронні ресурси
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).
Законодавчі документи	<p>Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).</p> <p>Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).</p>
Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i> . 2013. № 10. URL: http://www.m.nauka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).

Зарубіжні видання	<p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).
	Інші документи
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	<p>Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 9 листоп.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. <i>Все про бухгалтерський облік</i>. 2015. № 51. С. 21–42.</p>
Стандарти	<p>ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).</p> <p>СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)</p>

<p>Дисертації, автореферати дисертацій</p>	<p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.</p> <p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.</p>
--	---

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ:
Рисунки, схеми

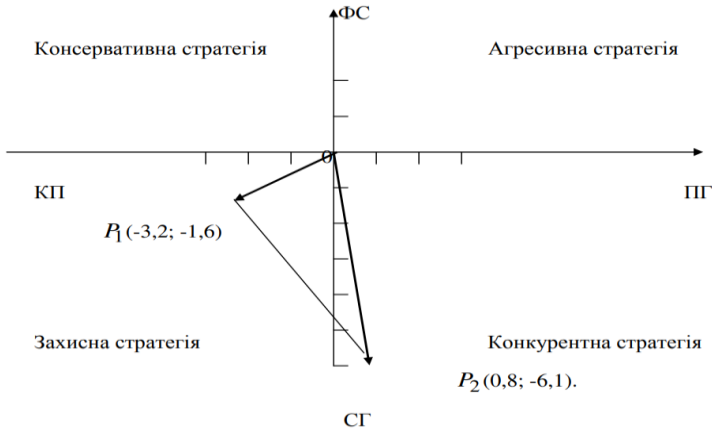

Рис. 3.1 Трикутник рекомендованих стратегій за методикою SPACE

Джерело: розроблено автором.

Формули і рівняння

$$Z = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{\sigma_1^2 + \sigma_2^2}} \quad (3.1)$$

де M_1, M_2 — математичне очікування;

σ_1, σ_2 — середнє квадратичне відхилення міцності та навантаження “.

Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (3.1) — *перша формула третього розділу*. Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Продовження додатку Е

Таблиці та продовження таблиць

Таблиця 1.1

Стадії розвитку процесу управління ризиками

№	Рок	Періоди та їх ознаки	Події періоду
1	2	3	4
1	40-60-і роки XX століття	Становлення ризик-менеджменту.	З'являється термін «ризик-менеджмент». У 1966 році Insurance Institute of America вводить у практику складання трьох видів іспитів на одержання першого в страховій індустрії кваліфікаційного свідоцтва у сфері ризик- менеджменту (Associate in Risk Management).
2	70-і роки XX століття	Мікро ризик-менеджмент, керування ризиками відбувається на рівні окремих осіб.	Густав Гамільтон, ризик-менеджер шведської компанії Statsfretag, 1974 р. розробляє «коло ризик- менеджменту», яке наочно зображує взає-модію всіх елементів процесу управління ризиками - від оцінки і контро-лю до фінансування і комунікації. Організація American Society of Insurance Management 1975 р. змінює свою назву на Risk & Insurance Management Society (RIMS).
3	80-і роки XX століття	Стратегічне управління активами і пасивами шляхом плану-вання і контролю	У Вашингтоні 1980 р. було створено Society for Risk Analysis, що об'єднало фахівців з управління ризиками . У Лондоні 1986 р. створено Institute for Risk Management (Інститут ризик- менеджменту). Наприкінці 80-х років була створення концепції Value-at-Risk. Відбулася реалізація концепції в системі RiskMetrics, яка була розроблена банком J.P.Morgan на основі оцінки ринкового ризику.

продовження таблиці 1.1

1	2	3	4
	90-і роки ХХ століття	<p>Управління ринковим ризиком шляхом його контролю в рамках фінансового департаменту, поява функції «управління ризиками».</p> <p>Управління кредитним ризиком шляхом його контролю в рамках фінансового департаменту, розвиток функції «управління ризиками»</p> <p>Управління операційним ризиком шляхом проведення внутрішнього аудиту, вживання функції «управління ризиками».</p>	<p>У 1993 році компанія GE Capital вперше вживає термін ChiefRisk Officer для позначення посади топ-менеджера, що займається всіма аспектами.</p> <p>А 1996 р. створено Global Association of Risk Professionals, що об'єднує ризиків-менеджерів, які відповідають за операції на фінансових ринках.</p> <p>У 1997 році Risk Metrics Group (дочірня компанія J.P. Morgan) обнародувала спосіб розрахунку показника CreditVAR (аналог показника VAR у сфері кредиту).</p>

Джерело: розроблено та доповнено автором на основі [14].

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Довбня С.Б., Найдовська А.О. Стратегія підприємства. Частина 2: Навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2021. 92 с.
2. Ігнатєва І.А. Стратегічний менеджмент: підручник. 2-ге видання. К.: Каравела, 2019. 480 с.
3. Краснокутська Н.С. К 12 Стратегічне управління : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Н.С. Краснокутська, І.А. Кабанець. Харків : НТУ «ХП», 2017. 460 с.
4. Пономаренко В. С. Стратегічне управління розвитком підприємства. Х. : ХДЕУ, 2018. 639 с
5. Стратегічне управління [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. Луцьк, 2018. 158 с.
6. Стратегічне управління. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. / Токмакова І., В. Дикань, В. Зубенко, О. Маковоз, О. Шраменко. К.: ЦНЛ. 2019. 272 с.
7. Стратегічне управління : підручник / Валерій Тертичка. Київ : «К.І.С.», 2017. 932 с. (, Valerii. Strategic Public Management. – Kyiv : “K.I.S.”, 2017. – 932 с.)
8. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.
9. Жаворонкова Г. В., Садловська І. П., Шкода Т. Н., Жаворонков В. О. Стратегічне управління авіатранспортними підприємствами. / За ред. д.е.н. Г.В.Жаворонкової. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 676 с.
10. Юркевич О.О. Стратегія розвитку підприємства. Конспект лекцій. Житомир.2019. 146с.
11. Пилипенко О. В. Стратегічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. В. Пилипенко; За заг. ред. М. І. Ковалю. К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. 350 с.
12. Стратегічне управління: конспект лекцій. Навчальний посібник [Електронний ресурс] : навчальний наочний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Менеджмент і бізнес Tertuchka адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Л. П. Артеменко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 342 с.

13. Згуровський М. З. Системний аналіз: проблеми, методологія, застосування. Київ: Наукова думка, 2017. 726 с.
14. Річард Румельт. Гарна стратегія. Погана стратегія. Фабула. 2020. 324 с.
15. Авіаційна транспортна стратегія України на період до 2030 року. URL: https://mtu.gov.ua/files/Dok_PROEKT/ua.
16. Романюк С. А. Теорія та практика стратегічного управління : монографія. Київ : НАДУ, 2019. 232 с.
17. Річард Деніелс. Стратегічний менеджмент. Переваги стратегічного управління. 2021. URL: <https://www.businessstudynotes.com/finance/strategic-management/benefits-of-strategic-management/>
18. Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ : Каравела, 2019. 464 с.
19. Піжук О. І. Стратегія підприємства: навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 390 с.
20. Портер М. Конкурентна перевага. Як досягати стабільно високих результатів. Київ : Наш формат, 2019. 624 с.
21. Довгань Л.С., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 440 с.
22. Балан В.Г. Стратегічне управління. Методи портфельного аналізу : навчальний посібник / В.Г. Балан. Київ : Наукова столиця, 2018. 200 с.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ВИБІР ТЕМИ ТА ОБ'ЄКТА КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	7
ПІДБІР І ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ, ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ЇХ ОПРАЦЮВАННЯ.....	8
СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	9
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	12
ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	14
ДОДАТКИ.....	18
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	17

Навчальне видання

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

для здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»
спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність» («Підприємництво та торгівля»)
ОПП «Митна та біржова справа»

Укладачі:
ЧУМАК Оксана Володимирівна
ДОЛГОВА Людмила Іванівна
ЛЕВІНА Марія Вікторівна

В авторській редакції

Технічний редактор *А.І. Лавринович*
Компютерна верстка *Н.В. Черної*

Підп. до друку 27.03.2024. Формат 60 80/16 Папір офс.
Офс. Друк. Ум. друк. арк. 1,5. Обл.-вид. арк. 4,75.
Тираж 25 прим. Замовлення № 147-1.
Видавець і виготівник
Національний авіаційний університет
03058. Київ-58, проспект Любомира Гузара, 1
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 7604 від 15.03.2024